

ΤΑΞΗ: Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Υπεύθυνη ομάδας Λατινικών: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ

Επιμέλεια διαγωνίσματος: ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΜΑΚΟΥ

A. ΚΕΙΜΕΝΑ

Nam cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent, ut eo uteretur, vultum **risu** solvit et protinus dixit: "Supervacaneae, ne dicam ineptae, legationis ministri, narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri **locupletem**; et mementote me nec acie vinci nec pecunia corrumpi posse".

Nam in sacello quodam **nocte** cum sororis filia persedebat expectabatque dum aliqua vox congruens proposito audiretur. Tandem puella, longā morā standi fessa, rogavit materteram, ut sibi paulisper **loco** cederet. Tum Caecilia puellae dixit: "ego libenter tibi mea sede cedo". Hoc dictum paulo post res ipsa confirmavit. Nam mortua est Caecilia, quam Metellus, dum vixit, multum amavit;

Num ad hostem veni et captiva in castris tuis sum ? In hoc me longa vita et infelix senecta traxit, ut primum exsulem deinde hostem te viderem? Qui potuisti populari hanc terram, quae te genuit atque aluit ? Non tibi ingredienti fines patriae ira cecidit ? Quamvis infesto et **minaci** animo perveneras, cur, cum in conspectu Roma fuit, tibi non succurrit: «intra illa moenia domus ac penates mei sunt, mater coniunx liberique» ? Ergo ego nisi peperissem, Roma non oppugnaretur ;

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστούν τα υπογραμμισμένα χωρία των δοθέντων κειμένων.

(Μονάδες 20)

2. Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω περιόδων επιλέγοντας κάθε φορά το σωστό όνομα: **Βοήθιος, Ιουβένκος, Κομμοδιανός, Κορνήλιος Φρόντων, Πλίνιος ο Πρεσβύτερος.**

A. Οι κυριότεροι πεζογράφοι αφρικανικής καταγωγής κατά την μετακλασική εποχή είναι ο και ο Λεύκιος Απουλήιος.

B. Στον χώρο της ποίησης ο γράφει έναν Απολογητικό και ακροστιχίδες, ο ένα βιβλικό έπος, η ευγενής Ρωμαία Πρόβα έναν βεργυλιοκέντρωνα.

Γ. Ο συντάσσει μια εγκυκλοπαίδεια των επιστημών.

Δ. Ο σχολίασε και μετέφρασε τον Αριστοτέλη στα Λατινικά.

(Μονάδες 10)

3α. Να γραφούν οι ζητούμενοι τύποι:

pondus: ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

nocte: γενική πληθυντικού

vox: δοτική πληθυντικού

longā: ίδιος τύπος στους άλλους βαθμούς

mea sede: γενική πληθυντικού με την αντωνυμία στο β' πρόσωπο για πολλούς κτήτορες

res: αφαιρετική πληθυντικού

multum: ίδιος τύπος στον συγκριτικό βαθμό

castris tuis: αιτιατική πληθυντικού

exsulem: ονομαστική ενικού

hanc terram: αφαιρετική ενικού

finis: ονομαστική ενικού

conspectu: γενική πληθυντικού

(Μονάδες 15)

3β. Να γραφούν οι ζητούμενοι τύποι:

(Για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενό τους στο κείμενο.)

attulissent: δοτική πληθυντικού ουδετέρου γένους μετοχής Μέλλοντα

solvit: γ' ενικό Υποτακτικής Παρατατικού Παθητικής φωνής

posset: α' πληθυντικό Οριστικής Παρακειμένου

mortua est: γ' πληθυντικό Υποτακτικής Παρατατικού και Μέλλοντα

expectabat: β' ενικό Οριστικής Μέλλοντα στην άλλη φωνή

standi: α' ενικό Υποτακτικής Υπερσυντελικού στην ίδια φωνή

cederet: β' πληθυντικό Οριστικής Παρακειμένου στην ίδια φωνή

vixit: δοτική γερουνδίου

populari: β' πληθυντικό Υποτακτικής Υπερσυντελικού Παθητικής Περιφραστικής Συζυγίας

aluit: αφαιρετική ενικού αρσενικού γένους μετοχής Ενεστώτα

genuit: β' ενικό Οριστικής Μέλλοντα στην ίδια φωνή

cecidit: απαρέμφατο Ενεστώτα στην ίδια φωνή

perveneras: ίδιος τύπος στην άλλη φωνή

succurrit: απαρέμφατο Μέλλοντα

(Μονάδες 15)

4α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων των αποσπασμάτων που σας δίνονται: **risu, locupletem, nocte, loco, minaci.**

(Μονάδες 5)

4β. Στο χωρίο "**Ergo ego nisi peperissem, Roma non oppugnaretur**" να καταγράψετε την υπόθεση και την απόδοση του υποθετικού λόγου (Μονάδες 2), να αναγνωρίσετε το είδος του υποθετικού λόγου (Μονάδες 2) και να επιφέρετε τις απαραίτητες αλλαγές έτσι, ώστε να δηλώνεται η ανοιχτή υπόθεση για το παρελθόν και η δυνατή ή πιθανή υπόθεση (Μονάδες 6).

(Μονάδες 10)

5α. Στο χωρίο “ego libenter tibi mea sede cedo”

- να τρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο με εξάρτηση “Tum Caecilia puellae dixit” (Μονάδες 4) και
- να τρέψετε την ενεργητική σε παθητική σύνταξη (Μονάδες 2).

(Μονάδες 6)

5β. Στην ευθεία ερώτηση “Num ad hostem veni?” να δικαιολογηθεί ο τρόπος εισαγωγής και να επαναδιατυπωθεί το ερώτημα έτσι, ώστε να δηλώνεται ότι περιμένουμε καταφατική απάντηση.

(Μονάδες 2)

5γ. Στο χωρίο “Supervacaneae, ne dicam ineptae, legationis ministri, narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem;” α) να αναγνωρίσετε πλήρως την υπογραμμισμένη δευτερεύουσα πρόταση (Μονάδες 3) και β) να δηλώσετε την απαγόρευση με όλους τους δυνατούς τρόπους στο ρήμα **narrate** (Μονάδες 4).

(Μονάδες 7)

6. Να γράψετε δίπλα σε κάθε ελληνική λέξη της στήλης Α τον αριθμό της λατινικής λέξης της στήλης Β με την οποία σχετίζεται ετυμολογικά. Προσοχή! Δύο λέξεις της στήλης Α δεν έχουν αντιστοιχία ετυμολογική με λέξεις της στήλης Β.

A	B
α. φινίρισμα	1. solvit
β. ζυγός	2. acie
γ. σελίδα	3. sede
δ. δώμα	4. fines
ε. σβέλτος	5. coniunx
στ. άκρη	
ζ. έδρα	

(Μονάδες 10)

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!